

ABO VEREGRUPP JA RhD KUULUVUS

Lühendid ja nimetused	B-ABO – ABO veregrupi määramine patsiendi identifitseerimisel või erütrotsüütide suspensiooni kontrollil enne vereülekannet B-ABO-RhD conf – ABO/RhD veregrupi esmane kinnitav määramine (koos ABO pöördreaktsiooniga) B-ABO-RhD ctrl – ABO/RhD korduv määramine B-ABO-RhD-DAT-n – vastsündinu vere kompleksanalüüs																				
Mõiste	<p>Veregrupp on erütrotsüütide pinna pärilik omadus, mida saab kindlaks teha spetsiifilise alloantikehaga</p> <p><i>ISBT (International Society of Blood Transfusion)</i> terminoloogias on tuvastatud üle 346 veregrupi antigeeni, mis jagunevad 36-ks veregrupi süsteemiks</p> <p>ABO veregrupisüsteem koosneb kahest antigeenist, A-st ja B-st, mis on ABO geeni A ja B alleeli kaudsed produktid. Seerumis on nn "loomulikud" antikehad anti-A ja anti-B</p> <table border="1"><thead><tr><th>ABO veregrupp</th><th>Antigeen</th><th>Antikeha</th><th>Genotüüp</th></tr></thead><tbody><tr><td>O</td><td>-</td><td>anti-A ja anti-B</td><td><i>O/O</i></td></tr><tr><td>A</td><td>A</td><td>anti-B</td><td><i>A/A</i> või <i>A/O</i></td></tr><tr><td>B</td><td>B</td><td>anti-A</td><td><i>B/B</i> või <i>B/O</i></td></tr><tr><td>AB</td><td>A ja B</td><td>-</td><td><i>A/B</i></td></tr></tbody></table> <p>Vastsündinu veri ei sisalda veel nn "loomulikke" antikehi, need hakkavad formeeruma alles elu teisel poolaastal.</p> <p>RhD kuuluvuse määrab D-antigeeni esinemine erütrotsüüdi pinnal. Kui inimesel on D-antigeen, siis ta on RhD positiivne, kui ei ole, siis RhD negatiivne. D-antigeen on Rh-süsteemi praeguseks kirjeldatud 49-st antigeenist kõige immunogeensem. Vähemalt 30% D-negatiivsetel retsipientidel, kellele on üle kantud D-positiivseid erütrotsüüte, tekib anti-D. Anti-D võib põhjustada ägedat hemolüütilist transfusioonireaktsiooni ning loote ja vastsündinu hemolüütilist tõbe (<i>HDFN – haemolytic disease of the fetus and newborn</i>)</p>	ABO veregrupp	Antigeen	Antikeha	Genotüüp	O	-	anti-A ja anti-B	<i>O/O</i>	A	A	anti-B	<i>A/A</i> või <i>A/O</i>	B	B	anti-A	<i>B/B</i> või <i>B/O</i>	AB	A ja B	-	<i>A/B</i>
ABO veregrupp	Antigeen	Antikeha	Genotüüp																		
O	-	anti-A ja anti-B	<i>O/O</i>																		
A	A	anti-B	<i>A/A</i> või <i>A/O</i>																		
B	B	anti-A	<i>B/B</i> või <i>B/O</i>																		
AB	A ja B	-	<i>A/B</i>																		
Näidustused	<ul style="list-style-type: none"> ▪ verejooks ▪ operatsioon ▪ rasedus ▪ RhD negatiivsete ja O veregrupiga emade vastsündinud <p>NB! Lisaks ABO veregrupi ja RhD määramisele teostatakse erütrotsütaarsete antikehade sõeluuring kaudse antiglobuliin testiga (nn kaudse Coombs'i test). Vastsündinute kompleksanalüüsi kuulub otsene Coombsi test.</p>																				
Proovivõtu vahendid	EDTA (K2/K3E) katsuti																				
Materjali säilivus ja transport	Veri: 2–8 °C 72 tundi																				
Teostamise aeg ja koht	Ööpäev läbi, vereteenistus, Ravi 18																				
Mõõtmismeetod	ABO – seroloogiline aglutinatsioon tasapinnal või geeli kolonnis RhD – seroloogiline aglutinatsioon geeli kolonnis																				
HK hinnakirja koodid	66400 B-ABO-RhD conf 66401 B-ABO-RhD ctrl 66402 B-ABO 66410 B-ABO-RhD-DAT-n																				
Kirjandus	1. Hillyer CD, Shaz B, (2009) Transfusion medicine and hemostasis: 115–127																				

IDA-TALLINNA KESKHAIGLA

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Daniels G, Bromilow I, (2007) Essential guide to blood groups: 20–32; 33–44 3. Hillyer CD, Strauss RG, Luban NL (2004) Handbook of pediatric transfusion medicine: 45–48; 63–66 4. Murphy MF, Pamphilon DH (2001) Practical transfusion medicine: 26–28; 30–31; 222
Koostajad	Eleonora Ellervee, Renna Truus, Natali Viikant